

Cizinec jako sociolog – sociolog jako cizinec

Michaela Krábková
3. roč., UM - UZ
Brno 2011

První část článku je věnována studii Alfreda Schutze Stranger, která popisuje, čím vším pochází člověk, který se musí zařadit do skupiny s jistou kulturou, ale tato kultura není jeho vlastní. Většina jeho závěrů je vyžívána při výzkumné činnosti, zejména ve srovnávacím výzkumu. Každý člověk, který se ocitne v nové kultuře a snaží se jí přiblížit, je ve značné nevýhodě, protože nezná minulost „těch druhých“ potřebnou k jejich pochopení. Každý takový člověk si přináší ze své kultury jisté zakotvené vzorce, které se snaží uplatňovat i v novém kulturním prostředí, což však většinou vede ke špatnému porozumění, jak je velmi hezky ukázáno v pohádce O cizinci a autobusu v Kanadě.

Další část se zabývá etnocentrismem, což znamená interpretování jiné kultury v pojmech naší vlastní kultury. Do doby, dokud cizinec nezvládne nové kulturní vzorce, používá ty své staré, které má zažité a tak vidí svět kolem sebe plný chyb a nesprávných jednání. Aby pochopil nový svět kolem sebe, musí přestat srovnávat ty staré vzorce s novými a musí si racionálně osvojovat znalosti nových kulturních vzorců. Zajímavá je i část o překládání z cizích jazyků a mezi nimi navzájem. Je pravda, že slovníkový ekvivalent některých slov může mít v kontextu jiné kultury zcela odlišný význam, který však cizinec nemůže znát právě proto, že mu nová kultura není vlastní. Jak je zde chytře uvedeno: „řikají-li dva totéž, nemusí to znamenat totéž“. Na tento fakt se musí dávat pozor hlavně při vyhodnocování různých srovnávacích výzkumů, protože bez dobré znalosti dotyčných kultur zpracovávaných ve výzkumu, mohou být výsledky značně zkreslené až nesmyslné.

V závěru jsou uvedeny praktické rady, jak postupovat ve výzkumu, na co se zaměřit a čemu se vyvarovat. Důležité při výzkumu je uvědomit si, co jím chceme zjistit, jaké metody budeme využívat a hlavně to, jak budeme své závěry interpretovat, protože na to je založena validita výsledků.